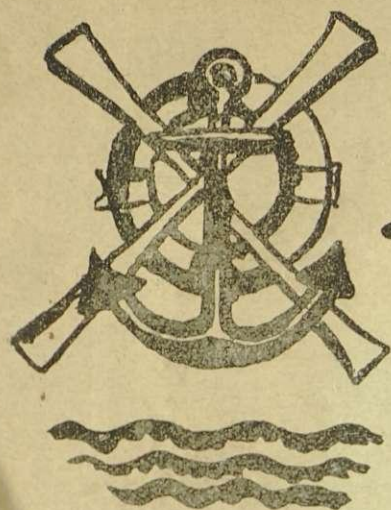
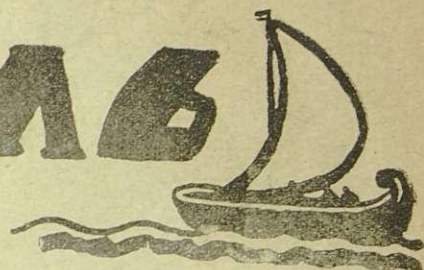

МОРСКА МИСЪЛЪ

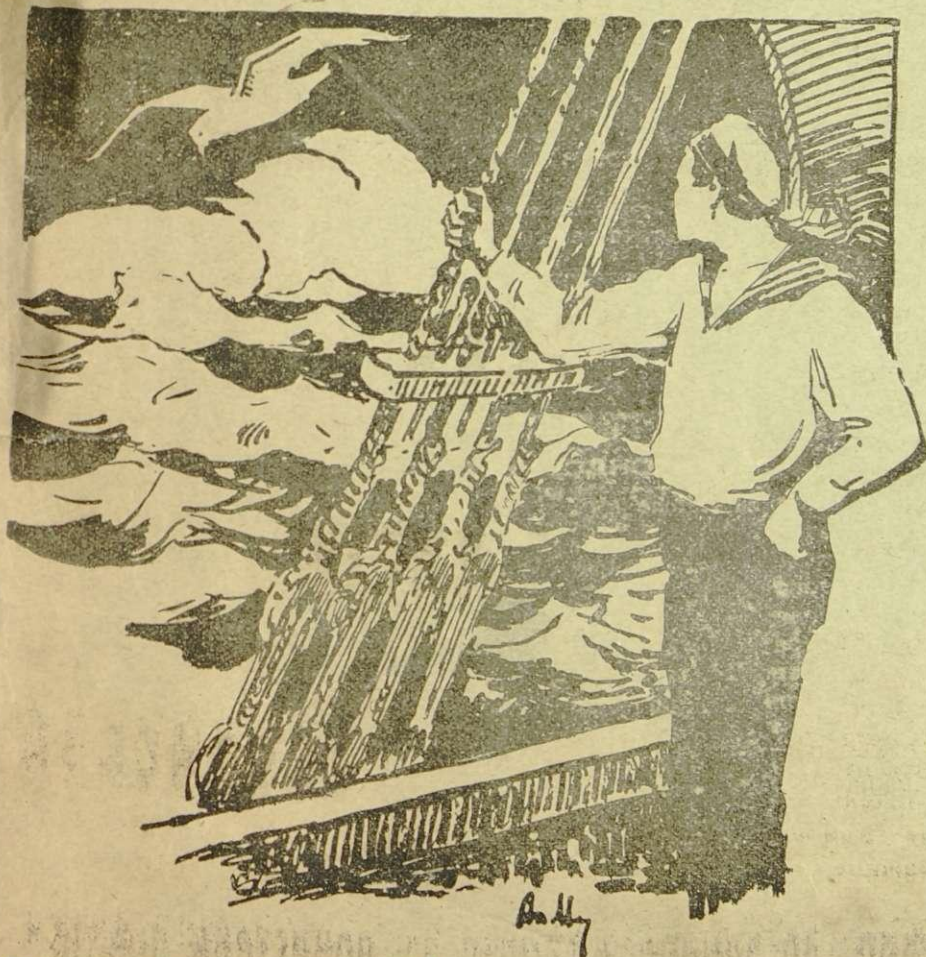
МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА МОРСКИ СПОРТЪ И ЛИТЕРАТУРА

Органъ на Българската Национална
Морска Спортна Федерация

РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ : Хр. Райчановъ, Б. Станчевъ, Д. Динковъ

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Буря—стихотворение—Хр. Н. Райчановъ.
2. Импресия - стихотворение—Хр. Н. Райчановъ.
3. Цели и задачи на Б. Н. М. С. Ф.
4. Чудакътъ разказъ—П. А. Шишковъ.
5. Водниятъ спортъ и спортните институти въ България—Ст. Ал. Янулевъ.
6. Нашитъ моряци—Б. Доброполски.
7. Въздушни, песъчни бани и гимнастика—Д-ръ К. Йордановъ.
8. По угодата на вѣтъра—разказъ—преводъ отъ Добринъ Василевъ.
9. Отношението на Министерството на Нар-Провъ къмъ физическото възпитание на младежта—Ст. Лефтеровъ.
10. Култътъ къмъ морето!—Кирилъ Георгиевъ.
11. Значение на платноходката—Г. Наковъ.
12. Навигация—П. А. Шишковъ.
13. По море—рецензия—Д. Динковъ.
14. Пѣсни на единъ морякъ—рецензия—П. А. Шишковъ.
15. На югъ!—рецензия—Хр. Райчановъ.
16. Риба мухоловка.
17. Хроника.

РБ „Пенчо Славейков“ - Варна
ПЕРИОДИКА
№ 308 201.4

ВАРНА ————— 1933
ПЕЧАТНИЦА „ВЗАИМНОСТ“—ИВ. ПРОЙКОВЪ

Предпоставката за успѣхъ въ живота е
чистата дреха, затова ходете облечени
въ почистени дрехи

отъ

Матей Недковъ & С-ие Варна

специална фабрика за
сухо-химическо чистене и
парно боядисване на дрехи

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВА

за приемане и предаване на дрехи, които изработ-
ваме въ Варна имаме въ:

Пловдивъ
Русе
Бургасъ
Сливенъ
Ст. Загора
Плѣвенъ
Хасково
Шуменъ
Ямболъ
Разградъ
Търново
Свищовъ
Казанлъкъ
Габрово
Н. Загора
Г. Орѣховица
Провадия
Сухиндолъ
Гара Тръмбешъ
Стражица

ДРЕХИ

ЧИСТИ

БОЯДИСВА

Здравъ духъ въ здраво тѣло, но здраво е тѣлото въ почистени дрехи.

МОРСКА МИСТЪЛЪ

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА МОРСКИ СПОРТЪ И ЛИТЕРАТУРА

Официален орган на Българската Национална Морска Спортна Федерация
Удобрено и препоръчано от Министерството на Нар. Просвѣщение съ окр. № 24556 отъ 22. VIII. 1932 г.
РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ: Хр. Райчановъ, Б. Станчевъ, Д. Динковъ

Годишенъ абонаментъ 60 лева
За странство 100 лева
предплатени

БРОЯ
10 ЛЕВА

Обявления и реклами по споразумение
Редакция и админ.: ул. „Санъ; Стефано“. 13

Хр. Н. Райчановъ

БУРЯ!...

Морето се вълнува... Стихия водна, страшна,
Цѣлъ балканъ —
Надига се и блѣска свирепо парахода —
Великанъ, —
Съ бѣсенъ вой и ревъ отворедъ!...

Той се люшне... гордо пакъ заплува и се бори
Цѣла нощъ —
Вълнитѣ страшни, разячени той ги пори
Съ дивна мощъ
И смѣло той върви напредъ!...

На постъ едничкъ салъ гордъ и бодъръ тамъ
Капитанъ — [съсъ Бога —
Израстналъ той средъ бури морски и въ тревога
Ветеранъ,
Кормилото държи и пѣй!...

Огняри, машинисти, матроси смѣли, върни
До единъ —
Помагатъ всички. — бодри и безстрашни, въ
Исполинъ, — [парахода —
Предъ всички бездна, пропасть зей!...

Наскачатъ пасажери... въвъ ужасъ и тревога
Момко младъ,
Жени, девизи, деца и старци бѣлобради
Въ тоя адъ —
Очакватъ всички своя край!...

Но въвъ тоя часъ тревоженъ, смъртенъ и опасенъ
При зори —
Стихията въвъ мигъ се съ единъ замахъ безгласенъ
Укроти
И престана вече да играй!...

Борбата се спечели отъ тѣзъ моряци славни!...
Страшния вой
На бурята изчезва... Вълнитѣ морни, жадни
За покой
Заглъхаватъ, чезнатъ най-подиръ!...

Морето вредъ утихва... Татъкъ въ небесата
Пламя — звезди
Затрепватъ катъ гирлянди... И сребърна луната
Грѣй, блѣсти —
Надъ волень, бистъръ морски ширъ!...

Възторжени привети, шумъ, крясъци и врява
Екватъ тамъ —
За всѣкъ единъ отново днесъ новъ животъ изгрява
Съ духъ и пламя —
Възторженъ химнъ подема — пѣй!...

Въвъ бурята житейска — каузата права
Цѣлъ народъ —
Когато съ твърда вѣра, духъ и воля отстоява,
Новъ животъ —
За него сявга ще изгрѣй!...

Импресия.

Ранна есенъ...
Въ блѣнъ унесенъ —
Седналъ тамъ на пейка самъ,
Въвъ градина край морето —
Съ трепетъ нѣженъ на сърцето,
Съзерцавамъ —
Какъ вълнитѣ
Се догонватъ съ вой ужасенъ
И разбиватъ въвъ скалитѣ!...

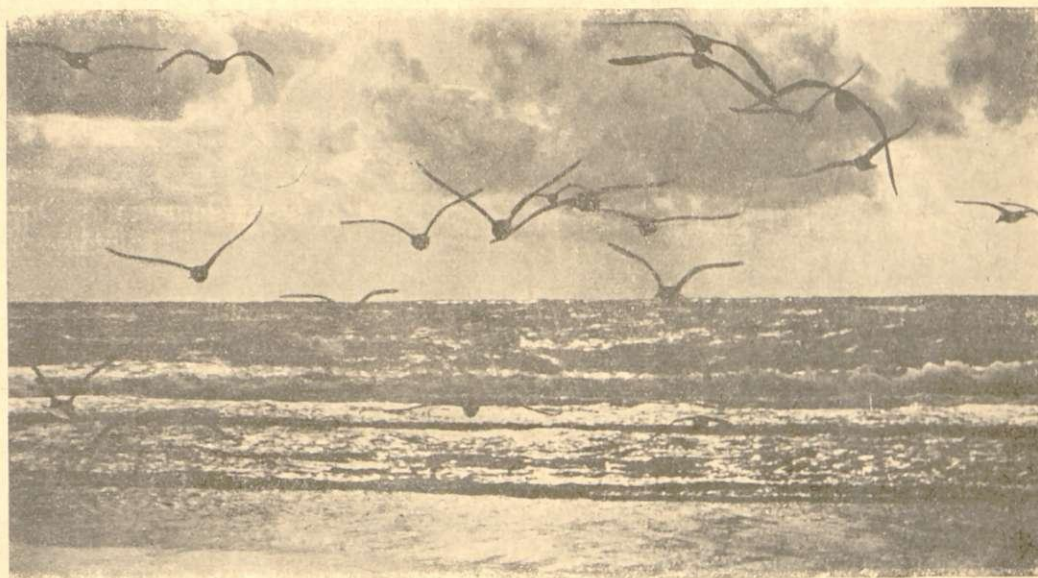
Тъжна есенъ...
Съ тиха пѣсенъ
Бързо пакъ отъ китенъ брѣгъ
Се отеглятъ тѣ съ усмивка
Къмъ морето за почивка...
Отморени
Въ ширъ безкраенъ
На вериги виждамъ какъ
Пакъ се носятъ въ пѣтъ незнаенъ —

Съ волна пѣсенъ—
Въ бѣгъ несвѣсенъ . .
Виждамъ какъ отъ стрѣменъ брѣгъ
Буря — вѣгъръ надъ водата
Разпилява тамъ листата
Пожълтѣли —
Нѣжни, мили,
Сякашъ литналъ цѣлъ орлякъ
Пеперуди златокрили. . .

Рози бѣли
Нацвѣтѣли —
И съсъ писъкъ чайки тамъ,
Се люлѣятъ надъ вълнитѣ
Леко гуркатъ си главитѣ
Въвъ водата
И отлитатъ —
Съ крилцата си едзамъ
Нѣжно тѣ вълнитѣ пипатъ. . .

Тъжна есенъ . .
Сводъ небесенъ —
Виждамъ азъ въвъ тоя часъ
Тамъ на югъ — съсъ облакъ черенъ,
Той на буря признакъ вѣренъ —
Съ грѣмъ засвятка. . .
Дъждъ захвана —
И градината тогазъ
Глуха, пуста въ мигъ остана! . . .

Непрогледенъ
Мракъ . . . и леденъ
Вихъръ тамъ въвъ парка знамъ,
Ще излѣе злоба дива —
Въвъ цѣлувка — ледъ, горчива —
Ще попари
И цвѣтята —
На дърветата безбройни
Ще изрони той листата. . .

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

на Българската Национална Морска Спортна Федерация.

Съ голѣмо присърбие трѣбва да констатираме факта, че най-полезниятъ и приятниятъ спортъ — водниятъ — въ насъ е твърде пренебрегнатъ, за смѣтна на други видове спортове.

Познатъ и упражняванъ е той още отъ древнитѣ времена, като сѣ го ценили и сѣ го считали за гордостъ на нацията си. Употребяванитѣ тогава „триреми“ — спортни яхти — не сѣ служили само за пѣтешествия, но и за състезания.

Морскиятъ спортъ е съществувалъ и въ сръднитѣ вѣкове и при това той е билъ спортъ, съ който сѣ занимавали напълно съзнателно, преследвали сѣ опредѣлени цели, предавайки му същото значение, каквото му даваме и ние днесъ.

Да вземемъ предъ видъ Венеция, тая „Царица на Адриатика“, както я назовава исто-

рия. Малка въ териториално отношение република, която лесно би могла да бѣде задушена отъ свойтъ можщи съсед, благодарение на силно развитото си мореплаване, тя е била не само центъръ на тогавашната всемирна търговия, но придобила е и голѣмо значение, като самостоятелна държава, въ сѣюзъ съ която сѣ били много по-голѣми и силни отъ нея държави. До колко венецианцитѣ сѣ съзнавали своето значение, като моряци, може да ни послужи и увѣри това, че въ Венеция е съществувалъ, тъй да се каже, единъ особенъ морски култъ, изразенъ въ обряда „Обронъ“. Тоя обрядъ се е състоялъ въ това, че председателя на републиката — Дожътъ — на своята парадна яхта, „Буцентавѣръ“, съпроводенъ отъ масса кораби, се е отправялъ къмъ морето, където следъ известни церемонии

е хвърлял въ водата пръстенъ, чрезъ който се е вълнчавалъ съ морето. Венециянското правителство отлично е разбирало, че всичката сила на републиката се е заключавала въ морското ѝ могъщество, за което съ всички средства се е старало да развие въ своитъ граждани благородната любовъ къмъ морското дѣло.

Вънъ отъ това ежегодно сж се устройвали надбъгвания съ гребни лодки, съ така нареченитъ — гондоли, които и днесъ красятъ наналитъ на Венеция. На тѣзи състезания заедно съ всичкитъ си сановници, е присъствувалъ непременно и самиятъ дождъ, върху чийто корабъ е свирѣла музика. Победителътъ е бивалъ посрещанъ съ възторжени овации, а самъ дождътъ е украсявалъ главата му съ лавровъ венецъ. Днитъ на тия състезания сж били сжичински национална празници: цѣла Венеция е бивала на кракъ и се е отправяла къмъ корабитъ за да присъствува на състезанията. Тия състезания сж се развили до такава степенъ, че сж били станали кръвъ и плътъ на тѣхния животъ.

Посочваме тия малки исторически примѣри за да направимъ сами заключението си: какъ още въ древността се е ценило морето и, съ какво пренебрежение сега ние се оснасяме къмъ него.

Какво е направено у насъ по отношение на водния спортъ?

Въпрѣки, че сме обнржени съ море и съ плавателни рѣки, нашиятъ народъ гледа на тая стихия съ страхъ. Чували сме да казватъ: „Вода ли е, да я виждамъ въ чаша!“ А знае се, че величието на всѣка материална култура е морето. То е било винаги залогъ на благоденствие и напредъкъ — безаветна мечта на всѣки народъ! За неизлишно смѣтаме да наведемъ факта, че и древната грѣцка култура бѣ се разрастнала и бѣ станала фаръ на вѣноветъ, само чрезъ този лостъ на прогреса. Въ древността Картагенъ се прослави и стана мощенъ властелинъ само за туй, защото владѣеше моретата. Най-после нека да отбележимъ и факта отъ нашата история: Царъ Симеонъ достигна до стенитъ на Цари-

градъ, обсади го, но съзна, че безъ флотъ не ще може да влѣзе въ него и се завърна.

Въпрѣки, че всички тия исторически примѣри сж всѣкому известни, въ насъ пакъ на морето не се гледа съ нуждната сериозностъ. Да вземемъ града Варна — Царицата на Черно-море — най-богато надарениятъ отъ природата съ прелести морски курортъ на Балканския полуостровъ, въ когото презъ лѣтото се стичатъ съ десетки хиляди чужденци, между които и много спортисти, които жадуватъ да се насладятъ на тоя тѣй увлекателенъ воденъ спортъ. Но, уви!.. какво виждаме? Съ какви съоржжения разполагаме за спортуване на морето? Замислилъ ли се е нѣкой нѣкога за това? Действително, сжществуватъ морски спортни д-ва, обаче невъзможно е по-отдѣлно всѣко отъ тѣхъ да се снабди съ тия съоржжения, понеже тѣ струватъ твърде скъпо. Една обикновенна спортна лодка за шесть души гребци коштува 30,000 лв., а за спортуване сж необходими две еднакви лодки, безъ каквито е невъзможно състезания да се правятъ. Вънъ отъ туй, за всички тия дружества, застѣпващи водния спортъ, необходима бѣ една по-висша инстанция, единъ арбитъръ, който би разрешавалъ всички възникнали спорове и недоразумения при спортуване между тия дружества.

Ето защо се роди Бѣлг, Национална Морска Спортна Федерация. Тя се роди не по напризитѣ на тоя или она, а напротивъ — самитъ крещящи нужди я наложиха. Най-после тя се яви за да изпълни една голѣма празнота въ нашия общественъ животъ, която празнота отдавна се чувствуваше най-осезателно. Тя има за цель да премахне вродения въ насъ страхъ къмъ морето. Тя се роди за да вдѣхне въ бѣлгарина любовъ къмъ това море за да го чувствува, като своя родна стихия, за да развие и популяризира у насъ водния спортъ, като най-полезенъ отъ здравно-хигиенично гледище, подъ методичното и вещото ръководство на федерацията.

Морска Мисъл

П. А. Шишковъ

СПОМЕНИТЪ НА СТАРИЯТЪ АДМИРАЛЪ

3⁰

ЧУДАКЪТЪ

Цвѣтко Тошковъ дигна двата си прѣста къмъ кафеждията и рече:

— Две кафета!

Давидовъ позажумѣ, поразрови нѣщо въ паметта си, почеса тилтъ си и пакъ се засмѣ. Запали цигара, облегна се назадъ и започна:

— Всѣкакѣ екземпляри ги имахме... Помня, то бѣше, когато бѣхъ младъ мичманъ на крайсера *Одеса*. Преди петдесетъ и петъ години. Имахме интересенъ адмиралъ. Контръ-адмиралъ. Истински чудакъ. Така го и наричахме — Чудака! За важнитѣ работи нехаеше, за глупоститѣ мрѣше... Като че ли нѣкаква мозъчна парализия бѣ минала презъ главата му, бѣ го осакатила, та отъ морякъ бѣ го превърнала на духовникъ. Цѣлъ попъ! Така, както го заварихъ — по прилягаше той да бжде попъ, а не морякъ. Не псуваше, не наказваше... Дисциплината съвсемъ бѣ я изоставилъ въ ржцетѣ на старшитѣ офицери и на корабницитѣ... За всѣки нему долаганъ простѣпкъ на матрозитѣ, той махваше ржка, като древенъ пророкъ, и благо издумваше:

— Ни—че—го!

Имаше внушителна фигура. Благообразенъ съ дълга, бѣла, адмиралска брада, раздѣлена на две отъ дветѣ страни надъ реверитѣ на мундиртъ му, украсенъ съ ордена „Св. Анна“. Имаше нѣщо владишко въ неговата външна импозантностъ. Като че ли той бѣ роденъ да носи владишка корона и жезълъ, а не моряшкия бинюлъ на гърдитѣ си... Седемдесетъ годишенъ... Така го и помня. Защото следъ единственното пжтуване, което направихъ подъ неговата команда до Владивостокъ — той бѣ отзованъ и зачисленъ въ запаса... Добрякъ, веселякъ, изпъченъ и засмѣнъ — той бѣ замѣнилъ морската наука и уставитѣ — съ библията... Изоставилъ уставитѣ въ ржцетѣ на старшитѣ офицери и корабницитѣ — той дѣятелно се бѣ предалъ на библията... Вѣроятно, това бѣше нѣкакъвъ атавизъмъ у него. Атавизъмъ, защото въ родътъ му е имало попове... Всѣка суринъ той прочиташе по глава, по две, по три отъ библията. На обѣдъ обязательно правѣше молитва, а и вечеръ не лѣгаше безъ псаломъ изъ библията... Грѣхове ли изкупваше?... Просто — удивителенъ екземпляръ. Форменъ чудакъ!

Когато ни събираше на чай около себе си, имаше си го като правило — да отвори библията и да ни прочете нѣщо изъ нея. Той четеше, а ний слушахме. Разтваряхме очи по неволя. Инѣкъ — на невнимателнитѣ той даваше лоша атестация, и когато ни събираше на тактически задачи, всѣкога задачитѣ ни се свършваха съ нѣкой псаломъ...

Еднѣжъ на едно такова събрание на тактически задачи, завършейки ги съ главата по спирамето на слънцето отъ Исусъ Навинъ, гардемаринъ Соболевъ неволно избухна, тропна, дигна ржка на протестъ и отсѣче:

— Глупости! Това е противонаучно!

— Кой смѣ така? — дигна глава адмира-

лътъ и стрелна Соболева. — Два часа на салингтъ — за възражение на началника!

Инѣкъ добъръ въ всичко, духовнитѣ работи не даваше да се газятъ...

Щомъ работата дойдѣше до евангелието, до молитвитѣ, до недѣлитѣ и празничнитѣ задължения, адмиралъ ставаше възискателенъ, придирчивъ, неумолимъ. Точно — като истински, испански инквизиторъ.

Нисшиятъ персоналъ боготворѣше адмирала, защото той имъ гарантирваше всичкитѣ празнични почивки:

— Господъ е далъ празникътъ за почивка — значи — почивката трѣбва да бжде! — рѣзко се налагаше той на командири и на старши офицери, когато тѣ му обясняваха нѣщо за надлежашо почистване на корабитѣ въ празникъ.

Еднѣжъ на единъ командиръ, който настоятелно го убеждавалъ да се разреши въ кораба му работата и въ празникъ, той му отговорилъ:

— Свещенната книга е свещенна и за това тя не подлежи на оспорване! Както уставитѣ не могатъ да се успорватъ и критикуватъ, а само — да се изпълняватъ, така и свещенното писание е писано за да се изучава, вѣрва и изпълнява... А въ тази свещенна книга е казано, че седмиятъ день е на Господа...

— А тамъ гдето уставътъ е въ противоречие съ евангелието? — настоятелно дигналъ командирътъ очи.

— Ще се прилага Божиятъ уставъ! Той е отъ по-висшъ порядкъ! — и адмиралътъ отпустилъ командирътъ, твърдо стоейки на своето.

На всѣка литургия въ корабния параклисъ, неговата импозантна фигура стоеше на първия редъ. За това никой отъ свободнитѣ офицери не смѣеше да отсъствува отъ литургията.

Старшитѣ офицери се грижеха за чистотата въ корабитѣ му день преди празникътъ. Недѣленъ день той искаше моряцитѣ му да бждатъ въ празнично облѣкло: обрѣснати, весели, засмѣни, а на обѣдъ — празнично нахранени... А за бои въ корабитѣ му, както това ставаше по другитѣ кораби — и дума не можеше да става... Просто непонятенъ типъ! Пазѣше нисшитѣ чиновове, като да бѣ ги родилъ самъ той! Въ неговитѣ кораби офицерътъ съ прѣстъ не можеше да бутне матроза. Моля ви се — офицерътъ да не може да бутне матрозътъ! А каналиитѣ — нисши чиновове — като че ли ясно разбираха неговото покровителство и — като че ли съ двойно старание търкаха дѣскитѣ, лѣскаха медьта, скачаха чевръсто на авралнитѣ работи... Каналии! Тичаха, за да не изгубятъ благоволенieto му... Каналии, като него — каналията...

Старшитѣ офицери се грижеха за чистотата на корабитѣ, щурманскитѣ офицери — за правилнитѣ курсове на пжтуванията, ревизоритѣ — за прехраната, а той — както казваше самъ — се билъ грижелъ за душитѣ на всичкитѣ си подчинени, на които той билъ не само морски начал-

никъ, но още — и духовенъ баща всрѣдъ морскитѣ стихии:

— Има ли духовенъ редъ — има и материаленъ редъ! Духовниятъ редъ — това е Господъ, материалниятъ редъ — човѣкътъ! — откъсваше той съ слова отъ библията. Все изъ библията...

Просто — човѣкъ за синодътъ, а не за морето! И въпрѣки всичко, работитѣ му отиваха отлично. Моля ви се, бѣше вече седемдесетъ годишенъ, а още го държаха на служба!... Съ една дума — чудакъ и канала! Каналия, който пазѣше матрозитѣ отъ мордобиеене, а насъ, офицеритѣ, ни държеше въ юрука си...

Еднѣжъ нашиятъ старши-офицеръ въ едно събрание поиска да поведе съ него диспутъ съ научни данни върху фактътъ на възкресението, нахвърляйки му физически и химически предпоставки, които изъ коренъ подравяха възкресението на тѣлата.

— Тукъ, на корабътъ си, не искамъ безбожници! — леко той тропна съ кракъ въ първия моментъ. — Значи, Александъръ Петровичъ, — обърна се къмъ старшия-офицеръ по-благо, — вий отричате чудесата?

— Тѣ сж една басня, нагодена за мужицитѣ! — отсѣче старшиятъ-офицеръ.

— Вий търпѣли ли сте корабокрушение? Не?... Така!... Стойте петъ денонощия върху една дъска всрѣдъ небе и вода, а следъ като излѣзете на сухо — пакъ отричайте чудесата!... Прегърпете корабокрушение, идете следъ това въ Йерусалимъ, постоите, проучете, повижете, а следъ това азъ пакъ съмъ готовъ да приказваме за чудесата! — високомѣрно той погледна на Александъръ Петровича.

Разказваха въ кораба, че тази мания на адмирала къмъ библията му била останала следъ като се билъ спасилъ отъ едно корабокрушение въ Нѣмско-море. Следъ дадената му тогава дълга отпуска, той билъ прекаралъ дълго време въ Йерусалимъ, отгдето се завърналъ съвсемъ другъ човѣкъ.

Та... щомъ ме произведоха въ първия офицерски чинъ, попаднахъ въ кораба на този чудакъ...

Не следъ дълго време, получихме заповѣдъ за походъ.

Ескадрата му отъ три океански клипери, съ смѣсенъ двигателъ, пара и платна — се насочи отъ Рига за Суезъ, чийто каналъ току-що бѣ прокопанъ. А Суезъ едва-що бѣ започналъ да се оформява, като градъ и като морско срѣдище.

Тръгвайки въ походъ за Великия океанъ, на нашата тричленна ескадра падаше случаятъ една отъ първитѣ да мине презъ новопрокопания каналъ...

... Следъ месецъ, къмъ срѣдата на юния, една надвечеръ, тритѣ единици благополучно хвърлихме котва въ Суезъ.

Адмиралътъ даде заповѣдъ да вземемъ максималното количество вжглища за вжглищнитѣ си ями, а той нѣкакъ-си още по-страстно се наведе надъ библията си, сѣдналъ на кърмовата платформа...

На сутринтъ, придруженъ отъ двамата си флагъ-офицери, той излѣзе на брѣга...

Вечеръта въ каютъ-компанията флагъ-офи-

церитѣ ни разказаха за разходкитѣ си съ адмиралътъ:

Ходили при руския консулъ. Адмиралътъ заговорилъ за нѣкакви си библейски мѣста, упоменати въ Стария-заветъ... Оттамъ ги отправили при единъ ходжа. Ходжата имъ аташиралъ единъ мѣстенъ водачъ — драгоманъ, който докаралъ четире магарета, драгоманътъ ги повелъ на югъ, къмъ пѣсѣцитѣ на Червеното-море... Драгоманътъ и адмиралътъ напредъ, флагъ-офицеритѣ отзадъ — били се запжтили къмъ онова мѣсто, гдето нѣкога морето се било разтворило подъ жезъла на Мойсея, за да даде пѣтъ на евреитѣ...

И, безъ да достигнатъ мѣстото, което се оказало далече, тѣ тримата направили уморителна разходка подъ жаркото, аравийско слънце...

— Изглежда че дъската на чудака хлопаше въ Русия, а сега — като че ли съвсемъ ще изхвъркне! — рече единъ.

— И дано нѣкакъ-си да ни го отзовятъ, та съ другъ да потеглимъ за на югъ! — шепнишкомъ изказаха се мнения между другаритѣ ми.

И, докато товарѣхме вжглищата, адмиралътъ съ бележки, почерпани изъ библията, непрекъснато се носѣше съ едно магаре надлъжъ и на ширъ около ново-прокопания каналъ, изследвайки известни данни и расгояния... Какво му бѣше хрумнало? Съ библията въ рѣка той шарѣше и подчертаваше пасажи отъ библията...

Вѣренъ на библейския си нагонъ, той отбелѣза съ червенъ моливъ на морската карта мѣстото, гдето Мойсей е билъ преминалъ Червеното-море и гдето е била загинала египетската конница. Отбелѣза и върхътъ Синай, гдето сж били дадени десетѣтъхъ Божии заповѣди... Споредъ думитѣ на двамата флагъ-офицери — било му хрумнало, съ заповѣдъ по корабитѣ — да ни се посочатъ интереснитѣ библейски мѣста въ момента на преминаването на траверсисъ имъ.

Така сжщо бѣ събралъ сведения и за други исторически работи, които нѣмаше да можемъ да видимъ по пѣтя си, освенъ, ако се запжтѣхме по сухо, отгукъ — по пѣсѣцитѣ на изтокъ.

Флагъ-офицеритѣ ни разказаха, че имало водачи-драгомани, които биха могли да ни заведатъ до канарата, изъ която Мойсей изкаралъ вода, за да напои цѣлиятъ израилски народъ. Тѣ сжщо можели да ни заведатъ и до мѣстността, гдето падала манната за евреитѣ. Можели били да ни заведатъ и още по на вжтре къмъ други исторически любопитности... Казаха, че адмиралътъ билъ въ преговори съ водачитѣ за едно пѣтуване за къмъ тѣзи мѣста...

И най-после, една вечеръ флагъ-офицеритѣ обявиха въ всички кораби, че за утрешниятъ день адмиралътъ кани желающитѣ офицери да се запишатъ за екскурзията.

Ний неохотно се отнесохме къмъ поканата. Поканата канѣше, но не задължаваше. А това незадължение почти не намѣри охотници да се пекатъ подъ жаръта на аравийското небе...

На другия день, следъ доклада на флагъ-офицеритѣ, че почти нѣмало охотници за екскурзията, адмиралътъ самъ дойде въ каютъ-компанията на адмиралския корабъ, гдето бѣхме се събрали свободнитѣ зфицери, и ни рече:

— Господа, азъ всичко съмъ предвидилъ за

леката и удобна екскурзия! Ще бжде отлична разходка... А невърниците и безбожниците съобщиха си ще видят онази скала, от която Мойсей накара вода да протече...

И той се впусна в дълга беседа за старо-заветните библейски мѣста, които били само на пѣдя-разстояние, завършвайки:

— Така, всичко е готово... Затова — колкото бждат офицерите, толкова ще бждат и магаретата...

— Ха, ха, ха! — гръмна в каюг-компанията единъ звученъ, непринуденъ, отворенъ изъ цѣло гърло, смѣхъ до сълзи изъ всичките гърла, които заразиха и адмирала...

Последната фраза на адмирала като че ли стана формула, която наведнѹжъ чи опрѣсни, сдуши, ободри, съюзи и всички вкупомъ литнахме да се приготвяваме за екскурзията...

Следъ половинъ часъ осемдесетъ матрози въ бѣли холандки, подредени въ походна колона, четиредесетъ флотски офицери въ бѣли кители, яхнали върху магарета, а адмиралътъ — който обичаше импозантността — яхналъ на камила и застаналъ на чело на отряда — се понесохме къмъ Мойсеевата канара...

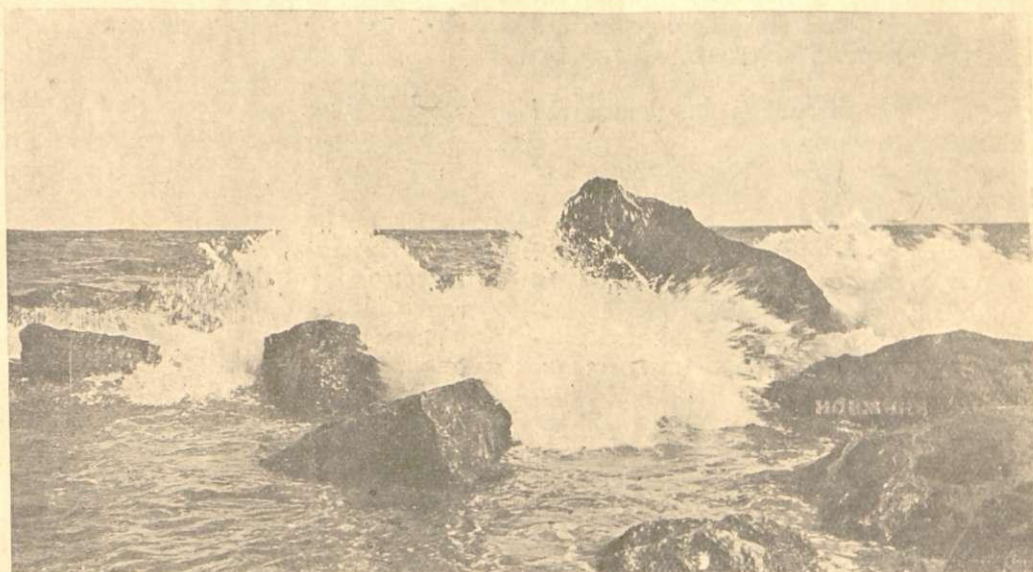
Адмиралътъ, приличенъ на библейски патриархъ, сияеше отъ възторгъ. На петъ крачки предъ него ѣздѣше водачътъ, яхналъ на магаре, а отстранитъ му — двамата флаг-офицери...

А ний! весели, като деца, шеговито си подхвърляхме обединителната формула на адмирала:

— А, Александъръ Петровичъ, колкото офицери — толкова и магарета?

— Колкото магарета — толкова и офицери!

— Ха, ха, ха... — весело се носѣхме напредъ съ нашиятъ чудака...

Водниятъ спортъ и спортните институти въ България

Въпросътъ съ организирането на водниятъ портъ въ страната ни стои още откритъ. Причината за това е, че почти всички организации въ страната ни, които трегиратъ въ деятелността си водниятъ спортъ, иматъ претенции да организиратъ сжщия въ страната ни. Това неразбирателство между отдѣлните спортни институти въ страната е поставило сжщитъ въ много смѣшно положение предъ международната федерация за плуване.

Положението на българския воденъ спортъ е било поставено така въ международно положение, че на конгреса на Международната Федерация за плуване, въпросътъ съ приемането на нѣкоя отъ българските федерации е билъ отложенъ, до като се произведе една анкета върху положението на водния спортъ въ страната ни.

Причината за това е главно въ обстоятелството, че въ Международната организация за плуване сж били получени писма, както отъ Българския морски народенъ сговоръ, така сжщо и отъ Българската национална федерация, съ които

писма сжщитъ заявяватъ, че тѣ сж единствените организации на водния спортъ въ страната ни.

Дали това е така или не, е въпросъ на разучване. Трѣбва да признаемъ, обаче, че въ страната ни по отношение на организацията на водния спортъ има голѣмо неразбирателство. Освенъ това, когато дойде въпроса за върховното ръководство на водния спортъ въ страната ни, не трѣбва да се забравя и факта, че у насъ сжществва и трета организация, тази на Морската спортна федерация, която не трѣбва да се изпуска изъ предъ видъ при разнитъ комбинации.

Ние считаме, че преди да се пристѣпи къмъ организиране на водния ни спортъ въ Международната федерация за сжщиятъ спортъ, необходимо е, преди всичко, да се постигне едно разбирателство между отдѣлните федерации въ страната ни за да се избѣгне каквото и да било разпрѣскване на силите. Защото членуването въ Международната федерация за плуване не трѣбва да е патентъ само на една организация у насъ.

Ст. Ал. Янчулевъ

Б. ДОБРОПОЛСКИ

НАШИТЕ МОРЯЦИ

У насъ мнозина дребни общественници, артисти, журналисти, държавни служители и пр. съ съмнителни способности, съ никому неизвестни заслуги, празнуватъ юбилеи, получаватъ ордени и парични награди, устройватъ си бенефиси и банкети, помѣстватъ портретитъ си по вестници и вдигатъ аларми около имената си.

Никой до сега не се сети и не пожела да възвеличи и изнесе на показъ безукоризнената, самоотвержена служба на ония скромни и храбри служители, които, въ борба съ морскитъ стихии, развѣватъ българския националенъ флагъ по всички морета и океани.

Нашитъ моряци — това сж храбърцитъ, които съ повѣреннитъ имъ кораби разнасятъ произведенията на нашето земледѣлие, занаятчийство и индустрия, както и други земни богатства на България, като имъ намиратъ доходни пазари,

презъ морета и океани и по Дунава въ далечни страни.

Българскитъ моряци — та това сж денонощнитъ служители на България, които съ своитъ кораби донасятъ въ страната ни всичко необходимо за живота на държавата, като запазватъ нейнитъ финансови интереси.

„Морска мисъл“ ще даде последователно портретитъ и кратки биографически бележки на всички корабни капитани и механици, които плуватъ подъ българско знаме по моретата и Дунава.

Нека българския народъ види своитъ почти незнайни до сега скромни служители, които денонощно коватъ блага за своята родина, онѣзи, които сж най-онеправданитъ, най-слабо възнаграденитъ и за които се сещаме само, ако погинатъ въ морскитъ дълбини...

Морскиятъ капитанъ **ВАСИЛЪ ФИЛЕВЪ**

Той е роденъ въ 1880 год. въ гр. Русе и още като ученикъ въ гимназията разбира своето призвание на морякъ. Още малъкъ юноша той чувствува такова влечение къмъ водата, та прекарва по-вечето отъ времето си въ водитъ на Дунава, било въ кжпане, било по лодки и воденъ спортъ.

Поради привързаността си къмъ водата той бѣ станалъ до такава степенъ пословиченъ всрѣдъ младежта въ Русе, та става популяренъ съ прѣкора **Василъ Жабата**. Още като ученикъ въ 2-и класъ на гимназията той самъ си бѣ построилъ лодка и развѣваше платната ѝ по Дунава.

Прашнитъ и душни стаи на гимназията се виждатъ тѣсни на младиятъ Василъ и той единъ день се отзовава като „юнга“ въ единъ руски, морски параходъ, кждето се подготвя да следва морско училище.

Въ 1901 година, едва на 21 годишна възраст, той е съ дипломъ въ ржка, даващъ му право на капитанъ за далечно пжтуване, следъ което

прекаралъ още една година въ стажъ на около-свѣтско пжтуване.

Въ 1903 година морскиятъ капитанъ Василъ Филевъ постѣпилъ на служба въ парахода „България“ на Българското Търговско Параходно Д-во и само три години по-късно, въ 1906 год., придобива най-висшия морски постъ, командиръ на параходъ, като последователно е командувалъ всичкитъ български параходи.

Ето вече цѣли 32 години Василъ Филевъ, покровителствуванъ отъ Нептуна, плава по моретата и е отбелѣзалъ една безукоризнена морска служба.

По настоящемъ той е командантъ на най-новия български параходъ „Евдокия“ и, както се научаваме, ще бжде командированъ да доведе въ Варна най-голѣния параходъ, който купува сега Бълг. Параход. Търг. Д-во.

Василъ Филевъ е доайенъ на българскитъ моряци.

Шеф-механик

БОРИСЪ АПОСТОЛОВСКИ

Роденъ на 4 февруарий 1882 год. въ Шуменъ. Свършилъ морското машинно училище при флота и прекаралъ 2 години стажъ въ кръстосвача „Надежда“. Въ 1904 год. постъпилъ въ Българ. Търг. Параходно Д-во и следъ като прекаралъ 2 години въ практика и плаване, въ 1906 г. постъпилъ въ Морското техническо училище въ Триестъ, отъ кждето се сдобилъ съ дипломъ за морски механикъ.

Тамъ той изучилъ италиански и немски езици и се запозналъ отблизо съ търговското мореплаване на Италия и Австро-Унгария и голѣмата корабостроителна въ Триестъ, кждето се строятъ голѣми океански параходи.

Придобилъ солидна теоритическа и практическа подготовка на морски механикъ, Б. Апостоловски заработи съ жаръ въ своето поприще и прекара цвѣтущата си възраст въ машинитѣ на българскитѣ параходи.

Той е служилъ въ всичкитѣ параходи на Българ. Търг. Параходно Д-во и е прекаралъ стажа на всички етапи въ параходната механика. Отъ 22 години той заема тежката и отговорна длъжностъ на шеф-механикъ. Каѣлнѣ морякъ, при най-тежкитѣ неслоди на тази служба, той сега служи на най-голѣмия български параходъ „Бургасъ“.

Д-ръ Кирилъ Йорданевъ Ганевъ

ВЪЗДУШНИ БАНИ

Стоенето ни голи или полуголи на открито наричаме въздушни бани. Сжщитѣ сж единъ много важенъ, лечебенъ факторъ, а сжщевременно и мощно средство за каляване. А да се калишъ ще рече да намалишъ до минимумъ своята заболяваемостъ. Въздухътъ действуа първо съ своята температура, която винаги е по-ниска отъ тази на тѣлото. Тѣй като той винаги е въ по-силно или по-слабо движение, то къмъ първото се присѣдинява и това да постоянното удряне на въздушнитѣ вълни у кожата. Но ние знаемъ, че въздухътъ на морския брѣгъ е и най-чистия. Така че въ това време ние имаме на разположение и чистъ въздухъ за дишане. По-голѣмата влажностъ на морския въздухъ искамъ само да спомена. И така сумираното въздействие на тѣзи нѣколко фактори резултиратъ едно силно дразнение на кожата, нахлуване на кръвъ въ сжщата (хиперемия) които пъкъ по рефлекторенъ пътъ се придаватъ на вътрешнитѣ органи и ги подтикватъ къмъ работа.

Дишането става по-дълбоко, кръвообращението по-лесно, а горенето и обмѣната на веществата по пълно. Всичко това намира изразъ въ едно добро самочувствие, здрава, приятна умора и добъръ апетитъ.

Разбира се, тѣзи добри резултати ще ни дадатъ въздушнитѣ бани само тогава, когато тѣ бждатъ направени правилно. А неправилно направенитѣ могатъ да ни увредятъ, като се простудимъ. Ето защо предпазливостъта е и тукъ на свое мѣсто.

Какъ да правя въздушни банитѣ

Следъ като минаха нѣколко дни отъ нашето пристигане на морската лечебна станция, можемъ да пристѣпимъ къмъ въздушнитѣ бани. За да бждемъ предпазливи, ние си правимъ първитѣ разходки до самото море съ обикновенитѣ дрѣхи. Постепенно се освобождаваме отъ тѣхъ, докато най-сетне оставаме съвсемъ голи. Този преходъ трѣбва да стане за 3 — 4 дни. Не бива въздушнитѣ бани да се правятъ въ легнало състояние. Необходимо е да се грижимъ за достатъчно движения, като се разхождаме или правиме леки тѣлесни упражнения.

Много хубаво е ако ходенето става въ самата вода, като само „ходилата“ ни бждатъ намокрени. Траянето имъ е въ зависимостъ отъ атмосферната температура. При по-ниска траянето е много по-кжсо и обратно. Продължителността зависи още и отъ това, дали ние имаме още първитѣ си бани или пъкъ сме направили вече достатъчно много за да разчитаме на известна каленостъ. Въ това време върху ни действуватъ съвокупно низката въздушна температура, движението му — механически и най-сетне чистиятъ морски въздухъ, който дишаме презъ това време. Разбира се при правене на слънчевитѣ бани правимъ сжщевременно и въздушни, но тѣзи комбинирани бани сж съвсемъ различни по своето действие.

ПЪСЪЧНИ БАНИ.

Наличността на чистъ хубавъ пѣсѣкъ на морския брѣгъ е една ценностъ и необходимостъ за морелѣчението.

Силно напечениятъ пѣсѣкъ поглъща много топлина и я задържа за по-дълго време. Така че,

приложенъ на тѣлото, упражнява силно топлинно действие. Резултата е сжция както горе, само че по интензивенъ. Освенъ това, той попива потѣта отъ тѣлото, не ѝ позволява да се изпарява и изстудява по такъвъ начинъ сжщото.

Този горещъ пѣсъкъ, именно, се използва всѣкжде, гдето искаме да употребиме топлината като лечебно средство. Разни ревматизмални и др. т. заболявания. Но пѣсъчните бани иматъ своя специфичностъ, която липсва на топлинѣ води и др. бани. При правене на пѣсъчни бани, ние лежиме на открито и дишаме чистъ въздухъ. Сжщевременно сме изложени на слънчевитѣ лъчи и имаме комбинирано действие. Освенъ това, самата форма на топлинното приложение е съвсемъ различно и действието (кожниятъ Reiz) е много по силно и по-ефикасно отъ това на воднитѣ. И найсетне, различието (въпрѣки тѣхната известна еднаквостъ) стига до тамъ, че случай подаващи се на топлинѣ морски бани не се подаватъ на пѣсъчните и обратно. Това разграничение има да направи лѣкарътъ за всѣки случай по отдѣлно, и препоръчва еднитѣ или другитѣ.

Какъ да правя пѣсъчни бани.

Има два начина на правене. Първиятъ начинъ е, че ние следъ като сме се погрижили да не бждемъ загорещени и изпотени (изложени сме на вѣтрѣта - въздуха) лѣгаме върху горѣщия пѣсъкъ. Следъ известно време, когато намиращия се подъ насъ пѣсъкъ е изтиналъ, премѣстваме се на друго мѣсто, кждето е горѣщо. И така ние продължаваме да се мѣстиме и лежимъ на огрѣния и горѣщия пѣсъкъ, като сжщевременно мѣнимъ и положението на тѣлото си. Така че, да не остане мѣсто, което да не е идвало продължително въ допиръ съ горещия пѣсъкъ.

При това, необходимо е да се внимава, щото откритата частъ на тѣлото да не е изложена на течение и бжде простудена.

Този начинъ е препоръчителенъ особено тогава, когато искаме да правимъ общи пѣсъчни бани.

Вториятъ начинъ се препоръчва и е удобенъ за случатиѣ, когато се искатъ локални бани. Определеното за пѣсъчни бани мѣсто се заравя съ пѣсъкъ. Следъ като се почувствува охлаждане на пѣска, заравянето става съ новъ горещъ пѣсъкъ.

ГИМНАСТИКА

Необходимо е щото морелечението да бжде комбинирано съ тѣлесни упражнения. Защото това, което тѣ могатъ да сторятъ и ни донесатъ, не е въ състояние нищо друго да го стори.

Физическото възпитание не бива въ никои случай да се занемарява и то трѣбва да си остане нераздѣлна частъ отъ морелечението.

Направени правилно и систематически тѣлеснитѣ упражнения иматъ не само лечебно но естествено и възпитателно значение. Тѣ развиватъ тѣлото, провѣтрятъ дробовѣтѣ, облекчаватъ кръвообръщението и допринасятъ за добрия апетитъ.

Най-добре е да се правятъ сутринъ, следъ като сме изпили чаша студена вода на гладенъ стомахъ, нѣщо което трѣбва непременно да сторимъ. Какъ и какви трѣбва да бждатъ тѣ е съвсемъ безразлично. Каквито и да сж, ползата е все сигурна и голѣма.

Ще си позволя да посоча изнесенитѣ въ моето списание „Лечебни гимнастики“. „Добро народно здраве“ може всѣки да си набави отъ редакцията.

Георгъ Елертъ

ПО УГОДАТА НА ВѢТРЪА

(Разказъ)

(писма на младикъ отъ епохата на последнитѣ вѣтроходни кораби)

Заливъ Делагоа, южна Африка¹

6 Януарий 1904 год.

Мили родители,

Когато презъ септемврий изхвърквахъ изъ училището, за да се впусна по морето, чувствувахъ се не особено добре. Да замина — трѣбваше, тъй като не можахъ да остана повече въ училище. Мислехъ си тогава, че вий ще се държитѣ зле къмъ единъ такъвъ неразуменъ синъ. И решихъ да си сбера багажа и — напредъ. И другаде се печели хлѣбъ и по-добре е самъ да отстоявамъ своя животъ, отколкото постоянно да ми се натяква, че струвамъ толкова пари, а нищо не изкарвамъ. Разбирамъ добре, че сте се ужасили при известието на съдържателката на пан-

сиона или отъ нѣкого друго за моето заминаване. И допускамъ, че въ кжщи дума за менъ вече не е ставало, защото засрамахъ името на семейството.

Да си го представя всичко това мога, но трѣбва да се напрѣгамъ въ споменитѣ си, защото всичко: училището, малкото градче, изобщо цѣла Германия сж така далеко, нейде, като сънъ. И като че ли не сж се изминали едва четири месеца отъ тогава.

Тука всичко е съвсемъ иначе. Ний сме на котва въ залива и кораба се люлѣе отъ прибой. Щомъ се появи вѣтрѣръ, ще дигнемъ котва и съ товаръ ще трѣгнемъ за Нюкастлѣ и Нови-южни-Уелсъ, гдето ще трѣбва да товаримъ пшеница. Азъ седя въ стаичката подъ кърмата, гдето живѣя заедно съ единъ младикъ и още трима моряци. Въздухътъ е разваленъ, въпрѣки, че вратата е

¹ На югоизточния африкански брѣгъ, въ португалската колония Газа (бел. преводъ).

постоянно отворена. Но ний сме пет души въ тая дупка и четирма отъ насъ пушатъ своята махорка. Навсѣкжде около насъ висятъ мазни дрехи. Бурето съ масъ е сжщо тука, въ магазинната киснатъ нашитѣ морски обуца. Висящата лампа е повече за да мирише, отколкото да свѣти, понеже стъклото ѝ е счупено и тя чернѣе като призракъ, та ясно става, че азъ едва виждамъ, какво пиша.

Може би, като ви опиша моето скривалище, ще помислите, че азъ се разкайвамъ и, че бихъ желалъ да се върна обратно, за да седна отново на ученическата скамейка? Това съвсемъ не е така. Наистина, мъчи ме мисълта, че съмъ Ви причинилъ толкова грижи, защото познавамъ малкото градче добре и хората му, които Ви задаватъ за менъ толкова въпроси, на които вий не можете направо да отговоритѣ. И се мисли, че щомъ бащата е чиновникъ, то и синътъ трѣбва да стане чиновникъ, иначе той нищо не струва. Това зная положително отъ ваканциитѣ, които прекарвахъ при васъ и когато носяхъ свидетелства не особено добри, което винаги ви дразнеше и когато следъ това идваше д-ръ Кьорберъ, носящъ всѣкоги своята испанска тржба и копчето отъ слонова костъ, триейки го о бравата си. Когато започваше като въведение, да говори за времето, но веднага следъ това да започне съ думитѣ: „Но кажете ми какво е свидетелството?“

Да, той разправяше следъ това за добритѣ училищни свидетелства на своя синъ и на кметския синъ. Азъ се срамувахъ тогава, че трѣбваше да отговаряте на тоя старъ интригантъ, защото неговото идване бѣ само едно долнопробно любопитство.

Като си помисля сега за всичко това, радвамъ се, че се намирамъ подъ кърмата на „Кралица Мария“. За свидетелствата и изпититѣ не желая да си спомнямъ. Може би, е съвсемъ странно, че съ училището не можахъ да се помирятъ. И тука трѣбва да се покорявамъ, и тамъ трѣбва да бжда послушенъ. Но на кораба ми е по-лесно. Виждамъ смисъла на подчинението. Ако нѣкой тука не извърши нѣщо, което е заповѣдано, то работата спира, чувствува се липсата, скжсването на брънката, нужна за цѣлата верига. Последницитѣ отъ опущението изпъкватъ веднага. Но когато бѣхъ въ училище винаги съмъ се замислялъ, какво значение за живота иматъ латинскитѣ глаголи „iubere“ и други подобни спрегнати наедно съ „accusativus cum infinitivo“ Никога не можахъ да си обясня напълно това значение, тая връзка. Тука не ме пита никой за такива нѣща. Тука е въпроса: „какво можешъ да вършишъ“ — дали по гръцки, по латински, или на другъ езикъ — не играе никаква роля. Всѣки, който иска да стане капитанъ, трѣбва да започне като младикъ. И никой не почва като господаръ; напимѣръ — всѣки е билъ дълго време подчиненъ, чупилъ си е кокалитѣ достатъчно, безразлично дали е билъ съ петстотинъ маркова заплата или пъкъ обикновенъ прислужникъ — ученикъ, каквито на кораба имаме точно четирма.

Отначало не ми бѣ лесно. Понеже не бѣхъ отъ ония съ петстотинъ маркова заплата и надежда за напредъкъ имахъ твърде малко. Морскиятъ посрѣдникъ се грижи добре за изпразването на

кесията на всѣки младежъ, които иде отъ сушата съ много пари и когото той е длъженъ да екипира добре. Но щомъ се стѣпи на кораба, всичко е свършено. Собствено по-добре е, човѣкъ да е нѣмалъ никакъ пари, когато се качва на кораба, иначе сухопѣтнитѣ акули биха изiali всичко.

Мили родители, не искамъ следъ всичко това да кажа, че морското поприще е лека работа. Не е то за всѣкиго. Трѣбва да призная, че презъ време на отплуването ни къмъ северъ и следъ като се опѣтихме на северозападъ, азъ не веднажъ бѣхъ готовъ да се върна обратно. Но понеже не можахъ вече да слѣза на суша, принуденъ бѣхъ да остана. И добре бѣ, че така се случи. Защото, още въ момента, когато корабътъ ни отмина Кесанъ, когато за последенъ пѣтъ далечъ отъ насъ свѣтна последния европейски фаръ — „прускиятъ гренадеръ“ — и ний се озовахме всрѣдъ безбрѣжния Атлантикъ — тогава азъ се почувствахъ, че съмъ се примирилъ и, че бѣхъ привикналъ къмъ новото си поприще.

Отначало когато трѣбваше да се възкачвамъ по мачтитѣ и реитѣ, струваше ми се, че съмъ смѣшенъ, въпрѣки, че винаги съмъ билъ добъръ гимнастикъ и добъръ равновѣсникъ. Но има едно мѣсто, „марсътъ“, което е изпитание за моряка. Наричатъ го „мачтова кошница“. Съ кошницата, обаче нѣма никакво сходство, а нѣщо като лавица, около която трѣбва внимателно да се пропѣлзи. Човѣкъ се оказва въ положението да увисне надолу съ глава, като муха, или пъкъ, ако иска да се върне назадъ, да движи краката си увиснали въ въздуха, защото не могатъ да се опратъ до сигурнитѣ въжени стѣпала: Но, щомъ като моряка се научи да преминава това мѣсто ловко, то работата му върви извънредно лѣко по-нататѣкъ. И най-напредъ, когато ме пращаха да се катеря нагоре, мислѣхъ си, че отъ всичкитѣ най-зле се възкачвамъ именно азъ, особено нощно време. Но скоро следъ това разбрахъ, че при лошо време е по-добре горе да се работи нощемъ, отколкото презъ деня. Защото не виждахъ, какъ виса горе и защото не гледахъ, какъ долу всичко се люшка и затова, защото чевѣкъ въ такова време — а значи и азъ — се чувствувахъ като птичка надъ водата. Днесъ, обаче, ми е все едно — дали ще бжда тамъ презъ деня или презъ нощта.

Въ първитѣ седмици яденето на кораба не ми се понрави особено. Солено месо и риба консерва, заедно съ „галети“ — и то какви „галети“. Къмъ това не бѣхъ привикналъ, но и къмъ това се приучихъ. Постѣпвахъ така, както сж постѣпвали всички младици преди менъ. Апетитътъ ми се увеличи. Изпояждахъ вече всичко до шушка. Ний, младицитѣ, се нареждаме добре.

И така, скжпи родители, ето чувамъ, че нѣкой карчи насамъ, трѣбва да е дежурниятъ, трѣбва да изгася свѣтлината, иначе той ще ме замери въ главата съ ботуша си. Завършвамъ съ това. И ако ми пишете, то моля обърнетѣ се къмъ следния адресъ: Нью Кастлъ С. Ю. З. корабъ „Кралица Мария“ — капитанъ Ридингъ, отъ кампанията Йонасъ Смитъ & Братя.

Много поздравя ви праща
вашиятъ синъ

Хансъ

Санъ франциско, 2 юний 1904

Мили родители,

За писмото, което ми пратихте въ Нюкастълъ изказвамъ голѣмата си благодарностъ. Вий пишите, че и единъ морякъ може да бѣде полезенъ чевѣкъ и, че се надѣвате нѣкога да стана способенъ и дѣенъ.

Мили родители, ще се зачудитѣ, че не съмъ вече на „Кралица Мария“, но на една голѣма американска баржа — „Харвестеръ“. Въ Нюкастълъ се прехвърлихъ. Имаше добри изгледи и много кораби. И ако бѣхъ останалъ на „Кралица Мария“ трѣбваше да продължавамъ да работя като младикъ съ десетъ шилинга заплатата. Но азъ можахъ вече повече. Повече да стоя тамъ, ми се виде излишно и глупаво. Снабдихъ се съ нужните книжа и напустнахъ кораба.

На „Харвестеръ“ се ангажирахъ като лекъ морякъ съ 20 долара месечно възнаграждение, това сж надъ осемстотинъ марки. Освенъ това дажбитѣ на американцитѣ сж по-добри. А капитанътъ ни е немецъ, отъ рейнскитѣ провинции, нарича се Пафратъ.

Сега ще останемъ може би тукъ, въ Фриско, още четири седмици, а после очакваме заповѣдъ за калифорнийска пшеница за Кинстоунъ, при носъ Хоорнъ. Въ Кинстоунъ ще получа заплатата си и ще мога да събера наведнѣжъ нѣколко стотинъ марки. Следъ това ако поискате, ще дойда въ родината за да ви навидя, и вѣрвамъ, че вече не ще се червитѣ за менъ предъ хората.

Много поздравя на всичкитѣ ми братя и сестри.

Вашъ синъ **Хансъ**Превелъ отъ немски,
ДОБРИНЪ ВАСИЛЕВЪ

Ст. Лефтеровъ

ОТНОШЕНИЕТО

на Министерството на народното просвѣщение къмъ физическото възпитание на младенѣта.

Сложниятъ съвремененъ животъ изисква отъ всѣки членъ на социетета да бѣде всестранно и хармонично развитъ, за да може да отдаде своитѣ сили — физически и духовни — за културното преуспѣване на народа си.

Това формиране на човѣшката личностъ иде по пѣтя на специалнитѣ грижи, които се полагатъ за интелектуалното му, чувствено и волево развитие отъ една страна, а отъ друга — грижи за физичния му развой.

Класическа истина е, че въ здраво тѣло има здравъ духъ. Животътъ, който води човѣкъ въ голѣмитѣ градове е лишенъ отъ движения срѣдъ природата, отъ освежителното действие на чистия въздухъ и обилната слънчева свѣтлина. Всички ония, които работятъ седящъ умственъ животъ, страдатъ отъ затруднено кръвообръщение, отслабване на мускулитѣ, изкривяване на гръбнака,

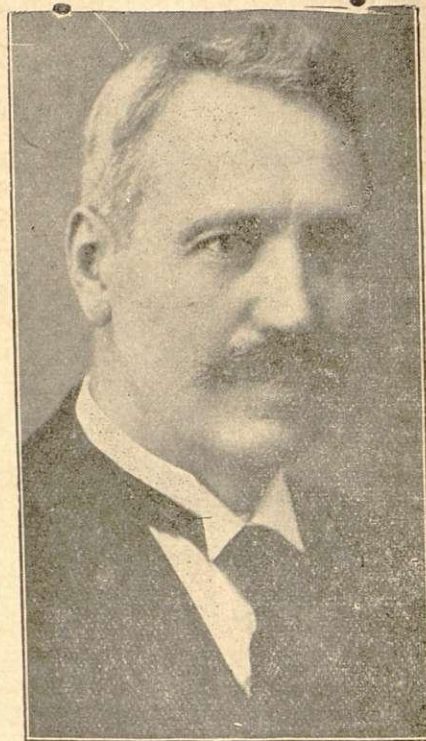
сплесване на грѣдния кошъ и други физически аномалии.

Всички тѣзи тѣлесни дефекти могатъ да се премахнатъ чрезъ систематически физически упражнения.

Паралелно съ гимнастическитѣ упражнения, спорта въ разнитѣ си форми: туризъмъ, ски, футболъ, а главно — плаване и гребане, сж дразнителни за растежа на тѣлото и духътъ и култивиратъ ценни качества: ловкостъ, съобразителностъ, смѣлостъ, качества, крайно нуждни за единъ творчески животъ.

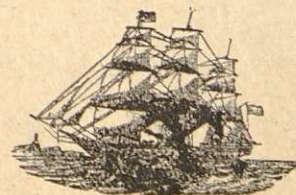
Отрадно е, че Министерството на народното просвѣщение цени образователното значение на спорта и го подпомага материално и морално.

Ние съ задоволство констатираме, че Г-нъ Министра

Д-ръ АТ. БОЯДЖИЕВЪ

подкрепя спортнитѣ организации въ тѣхнитѣ благородни усилия.

Ласкаемъ се отъ надеждата, че и водниятъ спортъ, който покрай своитѣ задачи за укрепване на здравето, но и чрезъ упознаване роднитѣ водни пѣтища се всажда у младежѣта най-ценната добродетель — любовъ къмъ родиното море, ще получи моралната и материална подкрепа на интелектуалното бѣлгарско общество.

Кирилъ Георгиевъ—Варна

КУЛТЪ КЪМЪ МОРЕТО!

Една тайнствена сила излъчва морето, която събужда въ човѣка нови чувства, нови хоризонти, нови надежди — морето разказва приказкитѣ на вѣчността — морето символизира активния животъ на цѣлокупното чевѣчество.

Древнитѣ поети и философи сж черпили вдъхновение за своитѣ творби отъ морето.

Единъ посветенъ жрецъ отъ древността, който познавалъ тайнитѣ сили, които излъчва морето, е съветвалъ своитѣ ученици, да обичатъ морето, да го съзерцаватъ и винаги да мислятъ за него.

Алхимицитѣ отъ древността твърдятъ, че морската (океанската) вода съдържа сжитѣ елементи, които се съдържатъ въ кръвта на човѣка. Посвѣтенитѣ въ херметическата медицина въ древността сж си служили съ инжектиране на океанска вода на човѣкъ, който е загубилъ много отъ своята кръвъ. Не само това; въ херметическата медицина, ние срещаме особени, не познати за днешно време методи за морелѣчение и въздушно лѣчение край морски брѣгъ.

Древнитѣ Атлантски народи сж устройвали специални празненства, които сж траели по цѣли седмици, въ честъ на морето. Тѣ сж устройвали конкурси отъ най-великитѣ тогавашни поети и музиканти, които е трѣбвало да дадатъ такава творба, която най-силно да манифестира мощта, величието и красотата на морето, за тази целъ, тѣ раздавали голѣми скъпоценности. Въ тѣхната живопись, поезия и приложнитѣ изкуства, морето заема въ различни стилизовани форми първо мѣсто. Въ тѣхнитѣ многочислени морски организации, мотото за всѣки день, за всѣки членъ е:

„Да обичамъ морето!“

Не само въ Атлантида и по кжсно и следъ нея и до днешни времена, ние виждаме естеството на човѣка да му подсказва това силно влечение къмъ морето.

Отъ историята намъ ни сж известни ония борби до възмогъ на човѣка да победи и да господствува надъ морето. Съ най-примитивни съдове той е преплувалъ необятни простори съ толкова рискове. Това свидетелствува и силно манифестира оная духовна връзка на човѣка къмъ морето.

Нѣма народъ, които да не аспира за морски брѣгъ. Голѣми борби — страшни кръвопроливни боеве сж водени за завладяване на моретата. И тозъ народъ, който има брѣговетѣ на морето, има по-голѣмъ шансъ за просперитетъ въ търговско и културно отношение.

Морето, казва единъ отъ древнитѣ поети — се вълнува, морето пѣе, морето мисли и чувства...

Древнитѣ алхимици — мистици намиратъ родствени кръвни връзки между морето и човѣка, и отъ тукъ тѣ казватъ: човѣкътъ това е олицетворение на морето, което го събужда къмъ подвизи, смѣлостъ, борба и вѣченъ стремежъ къмъ постигъ на нови хоризонти и нови възможности.

Жрецитѣ посветени въ тайнитѣ знания ни казватъ, че аурата — радиращитѣ сили на морето проникватъ цѣлото земно кълбо. Тѣ проникватъ

въ всѣки човѣкъ кждето и да е той, и отъ тукъ онази потаена любовъ къмъ морето.

За морето, неговото влияние и история може да се каже твърде много отъ гледището на древната мъдростъ.

Отъ далечна древностъ до наши дни, морето разнася една чудна тайнствена симфония, която раздвижва струнитѣ на всѣка човѣшка душа и събужда непрерывната любовъ къмъ него.

Култътъ къмъ морето е култъ естественъ — непринуденъ въ човѣка.

Г. Наковъ

ЗНАЧЕНИЕ НА ПЛАТНОХОДКАТА

И до днесъ още се водятъ оживени спорове между ученитъ: дали сж знаели да използватъ силата на вѣтъра старитѣ египтяни, финикийци и картагени, които сж били страшилището за древния Римъ? А така сжщо гърци и сирийци, прочути корабоплаватели, сж били предпочитани и назначавани да управляватъ военнитѣ кораби на римската империя.

Еднитѣ казватъ не. Античнитѣ кораби никога не сж можели да лавиратъ срѣщу вѣтъра. Никакво доказателство нѣма въ тѣхна полза.

А другитѣ пъкъ възразяватъ, че дори и древнитѣ египтяни сж владѣли искусно да използватъ и противния вѣтъръ.

Сега платноходството е добило романтичностъ и е най-любимъ спортъ. Въпрѣки сжществующитѣ океански исполини, въпреки колосалнитѣ комини на параходитѣ, въпрѣки бесшумнитѣ бързоходни дизелмоторни кораби, платноходството си остава основа на корабоплаването. Историята на корабоплаването е започнала съ него. Кариерата на всѣки морякъ започва пакъ отъ платнохода.

Платноходството не е умрѣло, както обичатъ да мислятъ фанатичитѣ на механизацията. И до сега то е най-ефтиното транспортно срѣдство за стоки съ неголѣма бързина. По всички голѣми пристанища въ свѣта има специални пристани за платноходи. И сега платноходи пресичатъ океани отъ далечна Австралия до Англия.

Най-любимитѣ и весели морски състезания ставатъ съ платноходи.

Така, че освенъ историческо си значение, платноходството продължава да бжде въ услуга на човѣчеството, както въ икономическо така и въ спортно отношение.

Скулпторъ

КИРИЛЪ ГЕОРГИЕВЪ

строи художественни паметници при крайно износни условия. ■

ВАРНА

ул. Брѣгалница 30, Добруджански кварталъ

Навигация

4-а лекция.

Магнетизмът.

Металът, наречен магнит, има свойството да привлича желязото. Всичките намагнетисани метали придобиват свойствата на магнита. Най-силното привличане на магнита е в неговите краища. Тези краища се наричат *магнитни полюси*. Полюсите сж толкова по-чувствителни, колкото сж по-изострени краищата на магнита. Този край на магнита, който е обърнат към север, се нарича — *северен* полюс на магнита, другия — към юг — *южен*.

Когато поставимъ наблизо една до друга две магнитни пръчици в свободно движение, забелязваме следното явление: ако приближимъ северния край на едната към северния край на другата, то, тези два краища се отблъскват. Обратното явление се забелязва при приближаването на северния край към южния: тукъ тѣ се привличатъ. Законътъ за магнетизмътъ гласи: *едноименните полюси се отблъскватъ, разнoименните — се привличатъ*. Като излизаме отъ това твърдение, ний неправилно се изразяваме, че краятъ на свободния магнитъ, обърнатъ къмъ север, е северен полюсъ, а другиятъ, обърнатъ къмъ югъ — е юженъ, защото то върви в разръзъ съ гореспоменатиятъ законъ. Ний нѣма да измѣнимъ това наименование, защото то е получило право на гражданственостъ, така е влѣзло въ употребление и е запазено така до днесъ. Така и ний ще приемаме, че магнитниятъ край, обърнатъ къмъ север, е *северен*, а другиятъ, обърнатъ къмъ югъ, е *южен*. Но ще помнимъ, че, по законътъ, тѣ сж разнoименни.

Така сжщо и земното кълбо представлява отъ себе си единъ огроменъ магнитъ. Както се привличатъ магнитите единъ други, така сжщо и земята привлича всичките магнити. Като следствие на това и земята има свои *магнитни полюси*. Магнитните ѝ полюси се намиратъ: въ северното полушарие въ около северна широчина 70° и 97° западна дължина отъ Гринвичъ, а въ южното — въ около южна широчина 73° и 147° източна дължина отъ Гринвичъ. Тези точки се наричатъ *магнитни полюси на земята*, защото тамъ свободната магнитна стрелка взема вертикално положение.

Като следствие на гореизложеното, направлението на магнитната стрелка много рѣдко съвпада съ направлението на истинския меридианъ. *Разликата, образуванъ между истинския меридианъ и направлението на магнитната стрелка се нарича магнитно склонение на мѣстото*. Казваме на мѣстото, защото за всѣка една точка на земята магнитното склонение не е еднакво, нито по величина, нито по наименование. То постоянно се мѣни, било въ увеличение, било въ намаление. Магнитното склонение сжществува, като следствие на несъвпадането на истинските полюси съ магнитните.

На нѣкои мѣста на земята сжществуватъ магнитни аномалии, периодически или постоянни. Въобще тѣ сж причинявани отъ магнитни бури, отъ северни сияния, изригване на вулкани и редъ дру-

ги причини, малко изследвани за сега. Освенъ отклонението на магнитната стрелка отъ меридианътъ, сжщата се отклонява и въ вертикалната плоскостъ, което отклонение се нарича — *наклонение*. Понеже наклонението не играе важна роля въ мореплаването — освенъ въ голѣмитъ широчини — ний нѣма да се спираме на него. Магнитното отклонение, отбелязано въ английските карти съ *variation*, всѣкога е необходимо за мореплавателя. Сжщото непрекъснато се измѣнява, за това мореплавателятъ трѣбва всѣкога да знае неговата величина. Нанесено на картата, едновременно е посочено годината на опредѣленето му, а така сжщо и годишното му измѣнение. Напр. на картата пише, че маг. отклонение на известно мѣсто е $4^{\circ}50'$, западно, а отдолу е отбелязано 1880 г., а въ обяснението на картата се казва, че годишното увеличаване на склонението е $5'$, — искме да знаемъ какво маг. склонение ще имаме въ 1908 година? Склонението ще бжде равно на $1908 - 1880 = 28$ години. Преминали сж 28 години, презъ които годишно се е увеличавало склонението съ по $5'$, или общо за цѣлия периодъ увеличило се е на $140'$, които сж равни на $2^{\circ}20'$. Значи склонението отъ 1880 г. до 1908 г. се е увеличило на $2^{\circ}20'$. Плюсъ $4^{\circ}50'$, което имаме отъ по-рано, въ дадениятъ моментъ склонението ще бжде — $7^{\circ}10'$ западно.

Измѣнението на склонението е непрерывно. И ний само тогава ще го вземаме подъ внимание, когато ще се чувствува въ изчисленията ни. Склонението е — *източно* или *западно*.

Компелира: П. А. Шишковъ

Д. Динковъ

ПО МОРЕ

(Повестъ отъ П. А. Шишковъ)

Родната ни литература се обогатява съ нова морска книга. Самото ѝ заглавие сочи, че тя има пакъ морето за обектъ. Морето е изключителниятъ ѝ обектъ. Тя е нова прекрасна пропаганда на морската идея. Идея — която е идея и на морската ни федерация.

Сюжетътъ на книгата не е сложенъ. Даже е много простъ. Безъ интриги, безъ връзки и развръзки... Единъ гимназистъ, Петко Планински — току-що свършилъ гимназията — постѣпва на парахода „Варна“ за юнга. И, започвайки плаването си, той отбелязва на една столитна тетрадка, краткото заглавие: „Дневникътъ ми“... Дневникъ, който започва въ Мряморно море и свършва въ Исландия. Цѣлата книга е само дневникъ, увлекателенъ дневникъ. Дневникъ на най-разнообразни картини, на корабните вахти, на радостите и скърбите на моряците, на психологията имъ, на всичко онова, което заобикаля кораба отвънъ: на островитъ, на пейзажите имъ, на парфюма имъ, на височината надъ кораба и на дълбочината подъ него...

Редятъ се картини една следъ друга въ цѣлостъ, отсѣченъ и ясенъ стилъ, като букетъ отъ

най-разнообразни цвятя. Ползвайки се от една удачна, синтезирана речъ въ това си съчинение, Шишковъ е успѣлъ много нѣщо да каже въ малко страници. Както и въ „Къмъ Америка“, както и въ многобройнитѣ си разкази — така и тука той вещо рисува корабниятъ животъ и морето.

Книгата е отъ петъ коли и струва 20 лева. Издание е на морско спортното дружество „Корабъ“.

Пѣсни на единъ морякъ

(Стихосбирка отъ В. Хр. Бакърджиевъ)

Отъ едно десетилѣтие насамъ миозина наши сънародници обърнаха погледъ къмъ морето за да го възпеятъ. Единъ отъ тѣхъ е и

Василь Хр. Бакърджиевъ

който е написалъ стихосбирка отъ 22 стихотворения, озаглавени „Пѣсни на единъ морякъ“. Започвайки пѣснитѣ си отъ разлжката съ майка си — Бакърджиевъ ни води край рибаритѣ, въ морскитѣ затишя, въ страшнитѣ бури, въ тъмата на бурнитѣ нощи всрѣдъ морето... Отдалъ се съ пламъкътъ на волень младежъ, който има само една-едничка собственостъ: умъ, сърдце и здраве — той започва едно красиво плаване низъ морскитѣ ширини съ блѣна на своята първа любовъ... Съ блѣнътъ на своята любовъ, преповтаряна на разни гами и обливана въ свѣтлината на морски нюанси:

„Спомни си вечеритѣ лунни
Край морската свѣнлива ширъ.
Кога те първи пжтъ цѣлунахъ—
Щастливъ, забравилъ цѣлий миръ...“

И все въ този духъ. Въ надежди и съмнение — той плете пѣсни за НЕЯ, която е отгътъка, задъ моретата...

Книжката отъ 36 страници, е луксозно изда-

ние, съ красива морска корица отъ нашия художникъ маринистъ Алекс. Мутафовъ

Отъ къмъ идеи и съдържание — Бакърджиевъ доста е успѣлъ въ избора на пѣснитѣ си. Бихме го посъветвали за въ бжджще да обърне повечко внимание и на външната страна, а именно — на стжпкитѣ на бждащитѣ си стихове. При по-добра външна форма и при едно вътрешно съдържание — ний вѣрваме, че за въ вждаще Бакърджиевъ ще ни даде нѣщо още по-хубаво...

П. А. Шишковъ

Излѣзла е отъ печатъ:

„НА ЮГЪ I...“

Стихотворна сбирка отъ Ж. Ж. Доревъ, Варна—1933 г
— 20 лб. —

Обемисто томче изпѣстрено съ перли отъ поетическо вдъхновение на единъ пасажеръ, който е обиколилъ почти всички портове съ тѣхнитѣ исторически мѣста — слѣзаль е на всички пристанища презъ които е миналъ и спираль парахода „Царъ Фердинандъ“ I... Написана въ изященъ, но достъпенъ за широкитѣ народни маси — стиль, книгата на г. Доревъ — буди отрадни чувства и впечатления за всѣки единъ, който е ималъ щастieto да пжтува съ тоя параходъ на открито море, подъ ясното и обсипано съ хиляди звезди и сребърна луна — небе на южнитѣ страни... Автора е погледналъ творчески на искуството и не е отминалъ безъ да използва своитѣ исторически познания — и всички ония живописни кжтчета-мѣста и паметници на древното минало, безъ да ги потопа въ животворния потокъ на поезията... Не липсватъ и философски размишления облечени въ дивни поетически форми... Съ общи думи казано — нежнитѣ трепети на човѣшкото сърдце, неизразимитѣ вълнения на човѣшката душа, историческитѣ ценности на човешкия гений — съ една вещина на художникъ сж обрисувани въ тая тѣй четена книга — стихотворна сбирка на нашия известенъ поетъ и журналистъ г. Доревъ... Всѣки единъ пжтникъ по море — би трѣбвало да я има и като настолна книга презъ неговото пжтуване!...

Отъ момента на тръгването — до последния такъвъ на неговото завръщане, пасажера не е изпусналъ отъ ржката си и неговото чувствително сърдце арфата на неговата поетическа душа!... Той е пѣлъ презъ всичкото време на денонощието, плакалъ е надъ човѣшката сждба, удивлявалъ се на природнитѣ красоти, на хубавитѣ звездни и лунни нощи, на дивнитѣ пейзажи, на историческитѣ паметници на древната Византия!...

Тя трѣбва да бжде купена отъ всѣки любителъ на водния спортъ, на пжтешествията по море, на поезията и искуството, на всѣки любознателъ

гражданинъ... Цената—намираме я за много ниска въ сравнение съ нейната голѣма художествена стойност.

Автора, като го поздравяваме, надѣваме се, че той иѣма да престане да ни дава въ това направление творческитѣ излияния на своето поетическо вдѣхновение.

Хр. Райчановъ

РИБА - МУХОЛОВКА

Въ водитѣ около Малайския архипелагъ живѣе малката рибка „шелмонъ“, която достигала наймного до петнадесетъ сантиметра дължина. Главата ѣ завършва съ една бѣла трѣбица отъ около петъ сантиметра, която е нашарена съ черно и има видъ на зебра.

Тая рибка се храни съ мухи и насекоми, които лови по много интересенъ начинъ. Достатъчно е рибата да се доближи до метъръ, метъръ и половина до насекомото, което е избрала за своя жертва; тогава съ голѣма точностъ, рибата изхвърга нѣколко капчици вода чрезъ трѣбичката на главата си, които намокрятъ крилцата на насекомитѣ и последнитѣ падатъ въ водата, за да бждатъ изядени отъ рибата.

Малайцитѣ ловятъ отъ тия риби и ги поставятъ въ съдове въ жилищата си. По тоя начинъ за кратко време, въ стаята не остава нито една муха. Интересно е, че шелмона никога не изпуска лова си: винаги изхвърленитѣ водни капки попадатъ на целта.

Хроника

Списанието „Морска Мисъл“ членува въ Съюза на журналиститѣ въ България, посредствомъ своитѣ редактори.

Управителниятъ съветъ на Българската Национална Морска Спортна Федерация кани всички спортни дружества, въ крайбрежието на Черно море и Дунава, застъпващи водния спортъ, които още не сж влезли въ федерацията да побързатъ и сторятъ това, защото само сплотени въ федерацията, ще може водния спортъ въ насъ да се постави на оная висота, на която трѣбва да стои. Всички интересувачи се отъ този въпросъ да се отнесатъ до канцеларията на Б. Н. М. С. Федерация ул. „Санъ Стефано“ № 13 — Варна.

Редакцията на списанието моли всички ония абонати, които не сж си платили абонамента, да побързатъ и сторятъ това, като живущитѣ въ провинцията изпратятъ сумата съ пощенски записъ, а тия отъ града да го внесатъ направо въ администрацията, ул. „Санъ-Стефано“ № 13, кждето ще намерятъ винаги администратора на списанието г. Христо Василевъ.

Любителни рибари ловятъ риба на вълнолома.

ВАРНЕНСКИ ОБЩИНСКИ ТЕАТЪРЪ

Средъ града ни се издига една величественна сграда, въ която скромнитѣ ратници на изкуството творятъ великото дѣло на обновлението на голѣмитѣ народни маси... Нашия театръ се радва на сграда, каквато никжде въ България нѣма подобна, освенъ Софийския театръ!... Великолепие и блѣсъкъ будятъ възторзи и обаяние въ всѣки посетителъ на Варненския общински театръ, който съ своитѣ удобства дава възможностъ на режисурата да развие своитѣ сили и съ размахъ да прояви творческитѣ сили на жрецитѣ на сценичното изкуство!...

СЪСТАВЪ:

Директоръ-режисьоръ г. **СТ. БЪЧВАРОВЪ**, човекъ съ неизчерпаема енергия,
Пом.-режисьоръ г. **Ат. Георгиевъ**, младъ и енергиченъ артистъ,
Администр. директоръ г. **Пр. Преславски**, известенъ на Варненското гражданство съ своята неуморима дейность по изграждането на театралната сграда,
Първостепеннитѣ артисти — г.г. **Ив. Яневъ, Бочаровъ, Н. Гандевъ, Ид. Петровъ, Д. Керановъ, Ив. Георгиевъ, Г. Георгиевъ, С. Георгиева, З. Македонска, М. Богдаповъ, Топаловъ, Хр. Диневъ, Караламбовъ**, и други известни на Варненското гражданство.

РЕПЕРТУАРЪ:

който ще се играятъ — частъ отъ които сж вече играни съ успѣхъ, сж следнитѣ: **Подъ игото, Банка Немо, Укротяване на опърничавата, Рамунчо, Коварство и любовъ, Вампиръ, Война и хора, 13 столъ, Перъ Гинтъ, Червената мелница, Мадамъ Сенъ-Женъ, Ханеле, Мария Стюартъ, Въскресение, Мъртви души, Анфиса. Вѣрата, Романтични боржуа, Иванку, Чародейка, Престѣпление и наказание, Чаша вода, Кралъ Лиръ, Хората въ хотела, Четвъртъкъ 17 априлъ, Загубеното писмо, Авантюрата на аристократа, Жоржъ Данденъ и др.**

Въ идния брой ще дадемъ нѣкой и други критики върху изнесенитѣ пиеси.

Кооперативна Централa „НАПРЕДЪ“

ул. Веслецъ № 2 — СОФИЯ

и присъединенитѣ къмъ нея 56 кооперации въ страната,
презъ 1932 год. иматъ:

Членове кооператори	— — — — —	63.000
Капиталъ	— — — — —	22,800,000 лева
Собствени срѣдства	— — — — —	77,037,500 „
Влогове	— — — — —	81,350,900 „
Оборотни срѣдства	— — — — —	273,883,500 „
Продадени стоки отъ централата и кооперациитѣ	— — — — —	770,837,000 „
Презъ 1932 година е изплатенъ на клиентитѣ консумативенъ дивидентъ	— — — — —	2,041,500 „

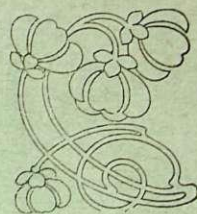
Това е кооперативната Централa „НАПРЕДЪ“ въ цифри.

Кооперациитѣ-членове на Централa „Напредъ“ иматъ въ всички градове и по-голѣми села въ страната 300 потребителни магазини, въ които се продаватъ винаги прѣсни стоки, на точно тегло и справедливи цени.

Купувайте отъ кооперативнитѣ магазини „Напредъ“.

Държавни каменовъглени мини

„ПЕРНИКЪ“

продаватъ въглища на едро (на вагони) и дребно

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ по качества и цени както следва :

Качество	Голѣмина на зърната	КАЛОРИИ приблизи- телно	Цени на въглищата франко мина „Перникъ“			
			Качество	I а зона до 250 та- рифни клм.	II-а зона отъ 251 до 410 клм.	III-а зона отъ 441 клм. нагоре
Първо	Отъ 60 мм. нагоре	6000	I-во	лв. 440	лв. 420	лв. 400
Второ	Отъ 30—60 мм.	5200	II-ро	„ 360	„ 340	„ 320
Трето	Отъ 16—30 мм.	4500	III-ро	„ 200	„ 180	„ 160
Четвърто	Отъ 0—16 мм.	4200				
Непресѣти	Всички голѣмини безъ пляка	4500				

Анализа на пернишкитѣ каменни въглища (Срѣдни данни)

	Качества			
	I.	II.	III.	IV.
Влага %	11.95	12.92	13.46	12.18*
Пепель %	7.15	13.52	18.70	19.61
Коксъ %	49.89	51.49	52.35	63.68
Твърдъ въглеродъ %	42.74	37.97	33.65	34.07
Летливи вещества %	38.16	35.59	34.49	33.14
Обща сѣра %	1.58	2.01	2.57	2.36
Летлива сѣра %	1.13	1.21	1.65	1.72
Горна топливостъ (Калории)	6220	5369	5068	4843
Долна топливостъ (Калории)	5894	5018	4680	4590

КАЛОРИИТѢ СЪ ОПРЕДѢЛЕНИ СЪ КАЛОРИМЕТРИЧЕСКА БОМБА

ВАРНА

ЦАРИЦАТА НА ЧЕРНО МОРЕ,
НАЙ-КРАСИВИЯТЪ КУРОРТЪ
ВЪ ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

ВАРНА

Най-модерни бански съоръжения за студени и топли морски бани. Модерно казино въ морската градина, срещу банитѣ, съ първокласен ресторантъ и дансингъ на открито.

Красиви околности. Разходки и екскурзии по сухо и по море до близкитѣ околности, както и до Цариградъ. **Всички видове спортъ** — развлечения: театри, кинематографи, тенисъ клубъ, морски тържества.

Големи музикални тържества въ началото на м. августъ съ участие на най-виднитѣ български артисти. Презъ сезона гостуватъ народния драматически театъръ и народната опера.

УСЛОВИЯ НА ЖИВОТА НАЙ-ИЗНОСНИ

Първостепенни хотели отъ 60 до 150 лева легло.

Частни квартири отъ 1000 — 4000 лева за стая съ две легла за стая.

Обѣдъ или вечеря въ първокласни ресторанти отъ 40 — 60 лева.

Въ второстепенни ресторанти се получава здрава и изобилна храна на по ниска цена.

Табълъ д'отъ отъ 100 — 120.

Лѣтовна такса и карта за цѣлия сезонъ 20 лева

ТАКСА ЗА БАНИТѢ:

1. Студени бани	I класа кабина	10 лв.
	II класа кабина	5 лв.
2. Топли бани	I класа кабина	30 лв.
	II класа кабина	20 лв.
Басейнъ		15 лв.

Отъ 15 юний до 15 септемврий лѣтовницитѣ се ползуватъ съ 25% намаление по българскитѣ държавни желѣзници.

Бюрото за лѣтовници при общината въ приморската градина разполага съ пъленъ списъкъ на квартири, дава всички сведения и настанява лѣтовницитѣ на квартири безъ възнаграждение.

Отнасяйте се за
всичко до бюрото
за лѣтовници.